

I paragrafenes tegn

Revisjon av arkivloven med forskrifter

RIKSARKIVAREN

Lov av 4. desember 1992 nr. 126
Forskrift av 11. desember 1998 nr. 1193

Arkivlova med forskrifter

Med endringer seinast ved lov 18. mai 2001 nr. 24 og
forskrift 29. juni 2001 nr. 723

Bakgrunn

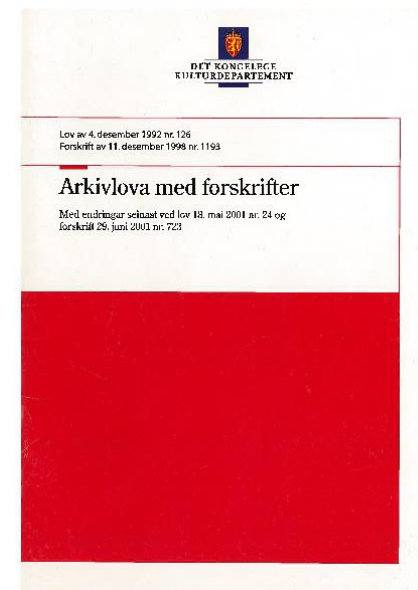
Dagens arkivlov

”Jeg var villig til å svelge mye, bare jeg fikk en arkivlov”.

Riksarkivar John Herstad om sitt forhold til NOU 1987:35
Kilde: Med Clio til Kringsjå (Oslo 2002) – Side 131-154 (IF).

Hvorfor så viktig?

- Riksarkivar Herstad:
 - var ”ergerlig” over at man ikke hadde en lov å slå i bordet med overfor personregisterloven
 - balansere samfunnsdokumentasjon mot personvern.
- Styrke arkivenes stilling i samfunnet:
 - forholdet til andre lover
 - tydeliggjøring av ansvar, særlig lederansvar
 - bidra til synlighet og status, bevissthet om arkiv.

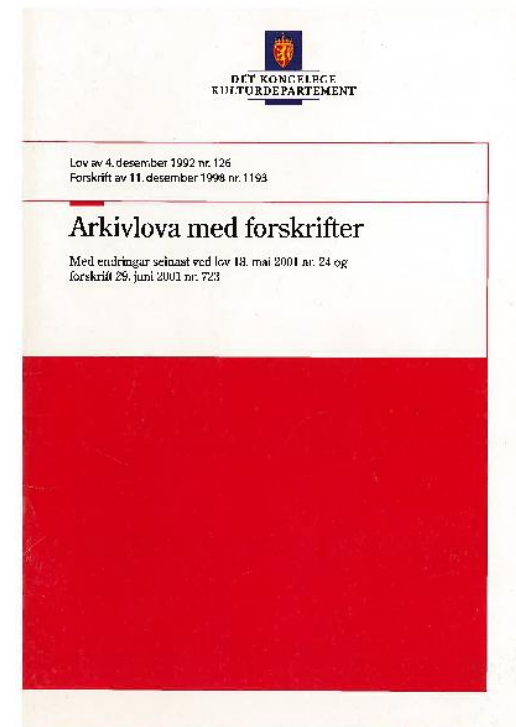

Bakgrunn

Dagens arkivlov

Prosess

- Tidlig på 1980-tallet: Flere initiativer, herunder et sterkt engasjement fra Riksarkivaren, som var en viktig pådriver for å få en arkivlov.
- NOU 1987:35 – Første utkast til lov.
- Høring 1988/89.
- 1990-92: Revidert forslag fra Riksarkivaren, utforming av lovproposisjon i KUD.
- 1993-94: Forskriftsutkast RA/KUD.
- 1995: Arkivforskriften utformes – interdepartemental gruppe.
- 1999: I kraft fra 1. januar.

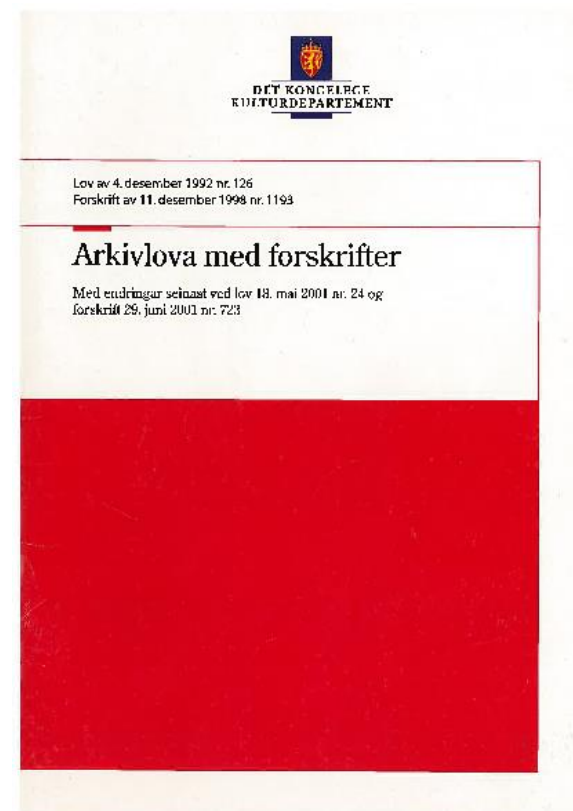

Bakgrunn

Dagens arkivlov

Har effekten svart til forventningene?

- Ja, i høy grad!
- Andre lover forholder seg til arkivloven:
 - personopplysningsloven
 - helselovgivningen
 - offentlighetsloven
- Lovhjemlede krav til arkivdanning, herunder journalføring
- Bidratt sterkt til å styrke bevissthet, status, ressursinnsats og kvalitet, særlig i offentlig arkivdanning.

Bakgrunn

Dagens arkivlov

Begynner å trekke på årene

- I kraft: 15 år (01.01.1999)
- Arkivforskriften utformet: 18 år (utg. 1995)
- Arkivloven vedtatt: 21 år (utg. 1992)
- Arkivlovens struktur: snart 27 år (1987)

Behov for revisjon?

RIKSARKIVAREN

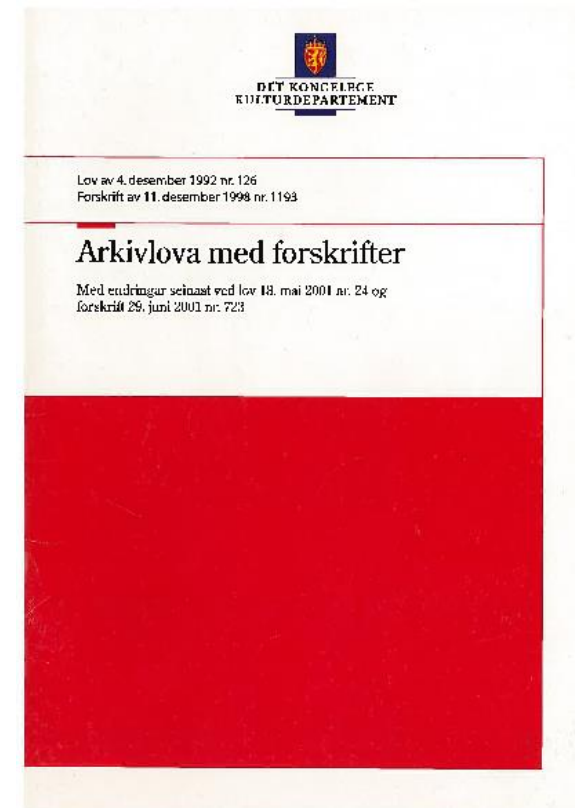

Bakgrunn

Dagens arkivlov

Hva fungerer fortsatt bra?

- **Generelt:**
 - Loven og forskriften som rammeverk gir fortsatt svært viktige føringer for arkivarbeidet.
- **Spesifikke bestemmelser, bl.a.**
 - Lovens formål
 - Arkivansvar og organisering av arkivfunksjoner
 - Dokumentbegrepet – fanger opp nye typer informasjon
 - Arkivplan
 - Bevaring/kassasjon – samlet ett sted
 - Standardisert journalføring.

Bakgrunn

Dagens arkivlov

Argumenter for revisjon

- **Generelt:**

- Lovens alder tilsier at den bør gjennomgås
- Den teknologiske utvikling gjør en del av bestemmelsene lite tilpasset dagens virkelighet
- Skillet mellom offentlig og privat sektor i arkivloven må tilpasses utviklingen
- Harmonisere virkeområdet med offentlighetsloven

- **Spesifikke områder bl.a.**

- Digital arkivdanning i stadig endring
- Nye kommunikasjonsformer skaper utfordringer
- Tydeliggjøre arkivplikt – ikke bare journalføring
- Vurdere bestemmelser om innsyn
- Mer spesifikke bestemmelser om arkivdepot

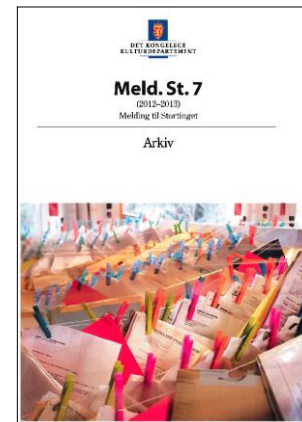

Arkivmeldingen

Generelt om revisjon av arkivloven

”Arkivlova med forskrifter gjeld både statleg, kommunal og privat verksemd og utgjer dermed eit rammeverk for ein heilskapleg arkivpolitikk. For å realisere sentrale arkivpolitiske mål og strategiar er det behov for ei brei gjennomgåing og revidering av arkivlova.”

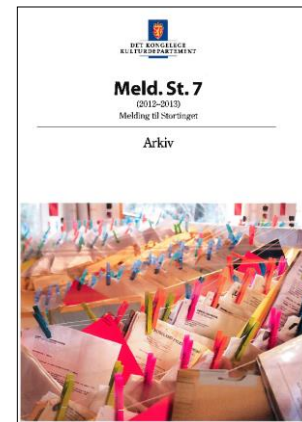
”Arkivlova og dei tilhøyrande forskriftene bør reviderast og oppdaterast for å ta omsyn til den teknologiske utviklinga i sektoren. Sidan forvaltninga i all hovudsak er i ferd med å gå over til elektronisk sakshandsaming, bør regelverket gjennomgåast og oppdaterast.”

Arkivmeldingen

Konkrete signaler om revisjon av arkivloven

- Arkivlovens virkeområde harmoniseres med offentlighetsloven:
”Departementet vil setje i gang eit arbeid med å revidere virkeområdet for arkivlova, slik at alle dokument som er journalføringspliktige etter offentleglova, også blir arkivpliktige etter arkivlova.”
- Konkurransenutsetting
”I arbeidet med revidering av arkivlova vil departementet leggje fram endringar som gjer at verksemder som utfører oppgåver på vegner av det offentlege, skal ha pålegg om å følgje regelverket for offentlege arkiv.”

Arkivmeldingen

Konkrete signaler om revisjon av arkivloven (2)

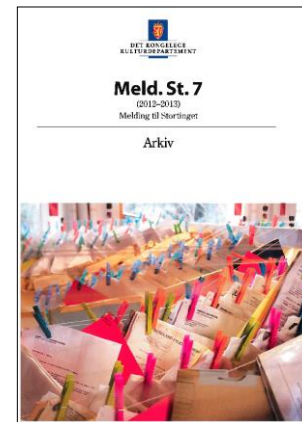
- Styrke §20
”I arbeidet med revisjonen av arkivlova skal ein vurdere behovet for å presisere påbodet om å følge reglane for offentlege arkiv ved skifte frå offentleg til privat status.”
- Styrke regelen om særskilt verneverdige privatarkiver
”Regelen om sikring av særskilt verneverdige arkiv bør få eit vidare virkeområde.”
- Tydeliggjøre Riksarkivarens koordineringsansvar
”Riksarkivarens koordineringsansvar for arbeidet med å bevare privatarkiv bør gjerast meir tydeleg ved å inngå i lovteksten.”

Arkivmeldingen

Konkrete signaler om revisjon av arkivloven og andre lover

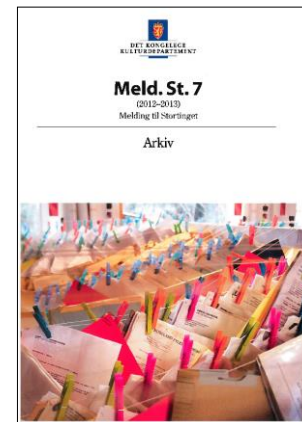
- Krav til arkiv i e-forvaltning
”Arkivskaping (dokumentfangst, lagring og tilgjengelegheit) bør vere ein pålagd funksjon i alle system som handterer offentlege arkivdokument. Arkivfunksjonane til systema må i så fall stette lovheimla standardar og krav.”
- Taushetsplikt
”Kulturdepartementet vil i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet vurdere kva makt Riksarkivaren bør ha til å forlengje teieplikta for materiale som ikkje er av statleg opphav.”

Arkivmeldingen

Konkrete signaler om revisjon av forskrifter

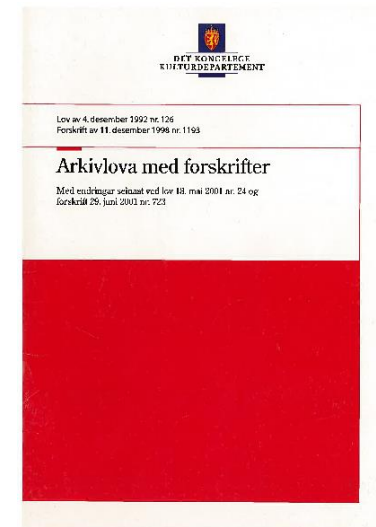
- Revidering av bestemmelser om elektronisk arkivering
 - Endring av Riksarkivarens forskrift kap. VIII og IX (digitalt materiale)
 - Endring av kapitlene om kassasjon i Riksarkivarens forskrift.
 - Endre status for Normalinstruksen
”Normalinstruksen for depota i kommunar og fylkeskommunar bør reviderast og få rang av forskrift.”
- Vurdere regelverket for depotordninger i kommunal sektor
”... det [skal] vurderast om regelverket for arkivdepotordningar i kommunar og fylkeskommunar er godt nok til at materialet blir bevart og tilgjengeleggjort.”

Innspill til revisjon av arkivloven

Overordnet

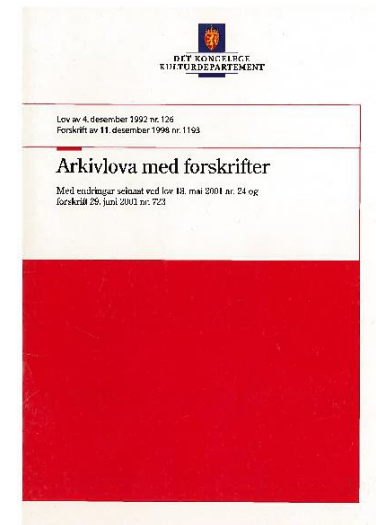
- Arkivenes rolle i samfunnet
Vurdere å ta inn noe frå innledningen til arkivmeldingen. Jf. også verdenserklæringen om arkiv.
- Lovens formål
Mer vekt på arkivdanning (bl.a. effektiv arkivdanning, forvaltningens behov), rettssikkerhet, offentlighet etc.?
- Riksarkivarens rolle.
Overordnet ansvar for å ivareta samfunnets dokumentasjon? Uttale seg i arkivspørsmål, jf. Datatilsynets rolle ang. personvern.

Innspill til revisjon av arkivloven

Om arkivdanning og e-forvaltning

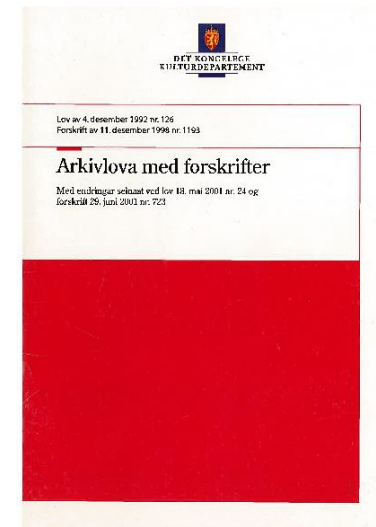
- Arkiveringsplikt
I dag kun indirekte gjennom bestemmelser om arkivbegrensning. Bør tydeliggjøres!
- Krav til elektroniske systemer
Se ovenfor om signaler i arkivmeldingen.
- Digitale arkiver: Mellomlangsigtig lagring, ansvar etc.
Behov for total revisjon både av løsninger, ansvarsforhold og bestemmelser i regelverket.
- Nye medier, arbeidsformer og kommunikasjonsformer
*Oppdateres iht teknologisk utvikling og systemløsninger.
Plassere arkivene inn i e-forvaltningen.*
- Tilsyn
Formål, form og innhold.

Innspill til revisjon av arkivloven

Om arkivdepot

- Kommuner og fylkeskommuners depotansvar
Ingenting i loven, kun helt overordnet i forskrift. Bør trolig gjøres mer tydelig.
- Krav til offentlige arkivdepoter
I dag svært mangelfullt, kun i forskrift. Bør styrkes, og kanskje bør noen overordnede krav tas inn i loven. Krav til langtidsbevaring av digitalt materiale må inn i arkivforskriften.
- Innsyn/offentlighet/taushetsplikt/gradert materiale
Ikke berørt i arkivloven. Spesielle behov knyttet til arkivdepot tilsier at slike bestemmelser tas inn.
- Avleveringspliktige dokumenter
Behov for tydeliggjøring gjennom definisjon?

Prosess videre

- Styres av KUD – forankring hos ny politisk ledelse.
- Ra vil bli involvert sammen med departementet. Andre arkivinstanser mv. vil også bli trukket inn, men ikke bestemt hvordan.
- Foreslåtte endringer vil ha betydelige konsekvenser for hele forvaltningen og samfunnet forøvrig. Vil kreve bred behandling.
- Arbeidsformer: Ikke avklart.
- Tidsplan: Ikke vurdert så langt.

Ra vil gjøre sitt for å sikre framdrift!

RIKSARKIVAREN

Lov av 4. desember 1992 nr. 126
Forskrift av 11. desember 1998 nr. 1193

Arkivlova med forskrifter

Med endringer seinast ved lov 18. mai 2001 nr. 24 og
forskrift 29. juni 2001 nr. 723

Viktig!

- *Revisjon av arkivloven vil ha stor betydning for hele arkivsektoren i Norge.*
- *Viktig å stå sammen for å fremme arkivfaglige og arkivpolitiske krav som kan bidra til å ivareta arkivenes viktige funksjon i samfunnet!*

Lykke til!

RIKSARKIVAREN

Lov av 4. desember 1992 nr. 126
Forskrift av 11. desember 1998 nr. 1193

Arkivlova med forskrifter

Med endringer seinast ved lov 18. mai 2001 nr. 24 og
forskrift 29. juni 2001 nr. 723